

Kraji se daří lákat mladé ke studiu technických oborů

Jak vypadá spolupráce Západočeské univerzity a Plzeňského kraje? Univerzita díky ní pořádá tradiční Dny vědy a techniky, konají se také soutěže pro středoškoláky a mimořádně nadaní studenti dostávají stipendium.

Už popatnácté se letos na podzim promění centrum města ve vědeckou laboratoř. Tradiční Dny vědy a techniky tvoří jeden z nejviditelnějších pilířů spolupráce mezi Západočeskou univerzitou v Plzni a Plzeňským krajem. Tu se přitom kraj snaží neustále prohlubovat, z krajského rozpočtu ZČU podporuje částkou 9 milionů korun.

„Cílem je propojit jednotlivé stupně škol, umožnit nadaným středoškolákům rozvíjet aktivity na půdě univerzity, zajistit kraji kvalitní zaměstnance a v neposlední řadě propagovat jedinou univerzitu v kraji jako významné centrum vzdělávání, výzkumu a inovací,“ vysvětluje Ivana Bartošová, náměstkyně hejtmána pro oblast školství a cestovního ruchu.

Důležité podle ní je, že tyto aktivity přináší ovoce. „Přínosem je zejména motivace středoškoláků ke studiu vysoké školy přímo v Plzeňském kraji,“ říká Bartošová s tím, že kraj si přeje, aby mladí lidé z regionu neodcházel. Těší ji i vyšší motivace žáků ke studiu technických a přírodovědných oborů.

Univerzita jako hybatel Regionální inovační strategie Plzeňského kraje

V posledních letech se spolupráce mezi ZČU a krajem rozšiřuje i díky Regionální inovační strategii Plzeňského kraje (RIS3), na jejímž formulování se univerzita společně s Regionální rozvojovou agenturou Plzeňského

kraje významně podílí. Jejím cílem je posílit na krajské úrovni význam výzkumu, vývoje a inovací pro ekonomickou konkurenceschopnost, zajistit efektivnější využívání veřejných zdrojů, a akcelarovat tak hospodářský rozvoj kraje. Letos je takto podpořených osm projektů. Zajímavou novinkou je projekt Academic Career in Pilsen / Akademickým pracovníkem v Plzni, jehož cílem je přilákat zahraniční odborníky k práci na vysokých školách a výzkumných organizacích v kraji, a tím je více zapojit do mezinárodních expertních sítí.

Celá strategie RIS3, směřující ke zvyšování inovačního potenciálu Plzeňského kraje, je založena na důsledném propojení výzkumných center a regionálního průmyslu.

Dny vědy a techniky

Dny vědy a techniky se za dobu své existence pevně zapsaly do kalendáře tradičních akcí v Plzni. Vždy v září ožije střed města vědou, tři desítky expozic představují její obory z netradičního úhlu pohledu. K vidění je řada experimentů vycházejících z našeho běžného života, ale i pokusy, které jinde nevidíte. Velkou část si navíc lidé mohou vyzkoušet na vlastní kůži.

Během loňského ročníku si lidé mohli třeba na stanovišti Smart train Fakulty aplikovaných věd vyzkoušet ovládat model vlaku mozgovými vlnami. Na základě úrovně pozornosti člověka byla nastavena rychlost vlaku, mrknutím pak bylo možné rozsvítit nebo zhasnout světla

Dny vědy a techniky tradičně zaplňují nejen historické centrum Plzně, ale rozrostly se také do Klatov.

vlaků. K vidění byla i studentská formule, ukázky automatizace pomocí robota nebo 3D tisk z kovového prášku i z plastu či měření síly.

„Věřím, že toto je cesta, jak podpořit zájem dětí o svět kolem sebe a třeba i o studium technických a přírodovědných oborů. Často se mylně domníváme, že témata z oblasti vědy a techniky je nezajímají,“ zamýšlí se rektor Západočeské univerzity Miroslav Holeček. Dny vědy a techniky by se neobešly bez výrazné finanční podpory Plzeňského kraje. Program v centru krajské metropole pravidelně podporuje také město Plzeň. V roce 2019 došlo poprvé k rozšíření akce v rámci regionu, a to do Klatov.

Ocenění vynikajících studentů

Západočeská univerzita každoročně uděluje mimořádné stipendium studentům, kteří svoji alma mater, město i kraj reprezentují na mezinárodních vědeckých, kulturních či sportovních soutěžích a dosahují výborných výsledků. Loni ocenila 36 vynikajících studentů a doktorandů Západočeské univerzity v Plzni a Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Plzni. Při slavnostním obřadu v Měšťanské besedě tak převzali stipendia rektora ZČU, hejtmána Plzeňského kraje a primátora města Plzně.

„Kvalitní vzdělání je základem budoucnosti mladých lidí, a právě mladí lidé jsou pilířem celé společnosti. Je povinností Plzeňského kraje vzdělávání podporovat,“ vysvětlil

při této příležitosti hejtmán Josef Bernard, proč talentované studenty kraj finančně oceňuje.

Technická olympiáda i dětské univerzity

Soutěž vyhláší kraj ve spolupráci se ZČU, v dosud posledním, sedmém, ročníku změnilo síly osm desítek žáků, kteří v týmech vyrobili 32 výtvarů. Zabodovali s drony, pásovými vozítky i mobilními aplikacemi. „Střední školy mají o spolupráci se ZČU velký zájem, o čemž svědčí počet zapojených školních týmů do technické olympiády a stoupající kvalita jejich projektů,“ hodnotí Ivana Bartošová. I tato aktivita má přispět ke zvýšení zájmu studentů o techniku.

Jednotlivé fakulty připravují díky podpoře kraje i města také dětské univerzity. Funguje už Dětská technická univerzita Fakulty strojní, Dětská univerzita Fakulty pedagogické, k níž se nově připojila i Fakulta aplikovaných věd, nebo prázdninová Dětská univerzita JUNIORFEL.

Novinky

K tradičním aktivitám se ale postupně přidávají další. Loni se poprvé konala soutěž KONTEXT – Krajská online soutěž v porozumění odbornému anglickému textu, letos ji doplnila také soutěž IKONTEXT s mezinárodním formátem. Letošní novinkou je pak mezinárodní soutěž v robotice ROBO 2020, při níž soutěžící z pěti států prezentovali svá robotická vozítka na univerzitní půdě. ●